

GEIR FELLING ANDERSEN

FRA ROMER TIL RIDDER

De europeiske FOLKEVANDRINGENE

År 300 – 800 e. Kr.

FraxoModali

FRA ROMER TIL RIDDER

«FRA ROMER TIL RIDDER» er en 133 siders vandring gjennom 500 års Europa - historie.

FOLKEVANDRINGENE – navnet står ubestridt beskrivende for tidsepoken – idag, 1600 år senere.

Europeerne sluttet ikke å flytte på seg etter 843. Det har de gjort gjennom alle hundreår siden, og det vil de fortsette med. Den store utvandringen til Amerika for 100 - 150 år siden er bare et eksempel. Solhungrige nordboere til Middell- og Atlanterhavets strender et annet.

Det som gjør Folkevandringstiden særegen, er bevegelsene av hele folk fra et ugjestmildt nord (og øst) til et rikt og fruktbart syd (og vest).

Men også det faktum at dette førte til oppløsningen av et homogent og sentralstyrt imperium, som alt for lenge hadde vært seg selv nærmest. Og stengt «de andre» ute. Tidsepoken 300 - 800 e. Kr. skapte store endringer.

Grunnlaget for nasjonal egenart, livsform, og det lappeteppet av europeiske statsdannelser vi ser idag, ble lagt i denne tid.

I 2010 er nok en gang Europa samlet – vi kaller det ikke et imperium, men en union.

Makten er sentralisert, innbyggerne mer og mer homogene, og grensene nasjonene imellom, viskes ut. Men alle grenser er ikke avskaffet.

Med et Europa som samler seg innenfor sin ytre grense, går tankene til middelhavsriket som ble delt i 395. Og eksistensielt truet i 410. Den gang kom presset fra nord. Nødstilte og frosne folk ville inn til sydlig rikdom og varme. Som romerne har dagens Europa også sitt «Limes». Enten navnet er Gran Canaria, Gibraltar, Lampedusa, Peloponnes, Kiev eller Kirkenes.

Det er kanskje forslitt, men “historien gjentar seg”

Vi skriver 2010, og verdensdelen er på nytt i endring. 1600 år etter Alarik, vandres det.

Men i en helt annen retning. Og Europas murer er igjen reist. Denne gang i syd . . .

Geir Felling Andersen

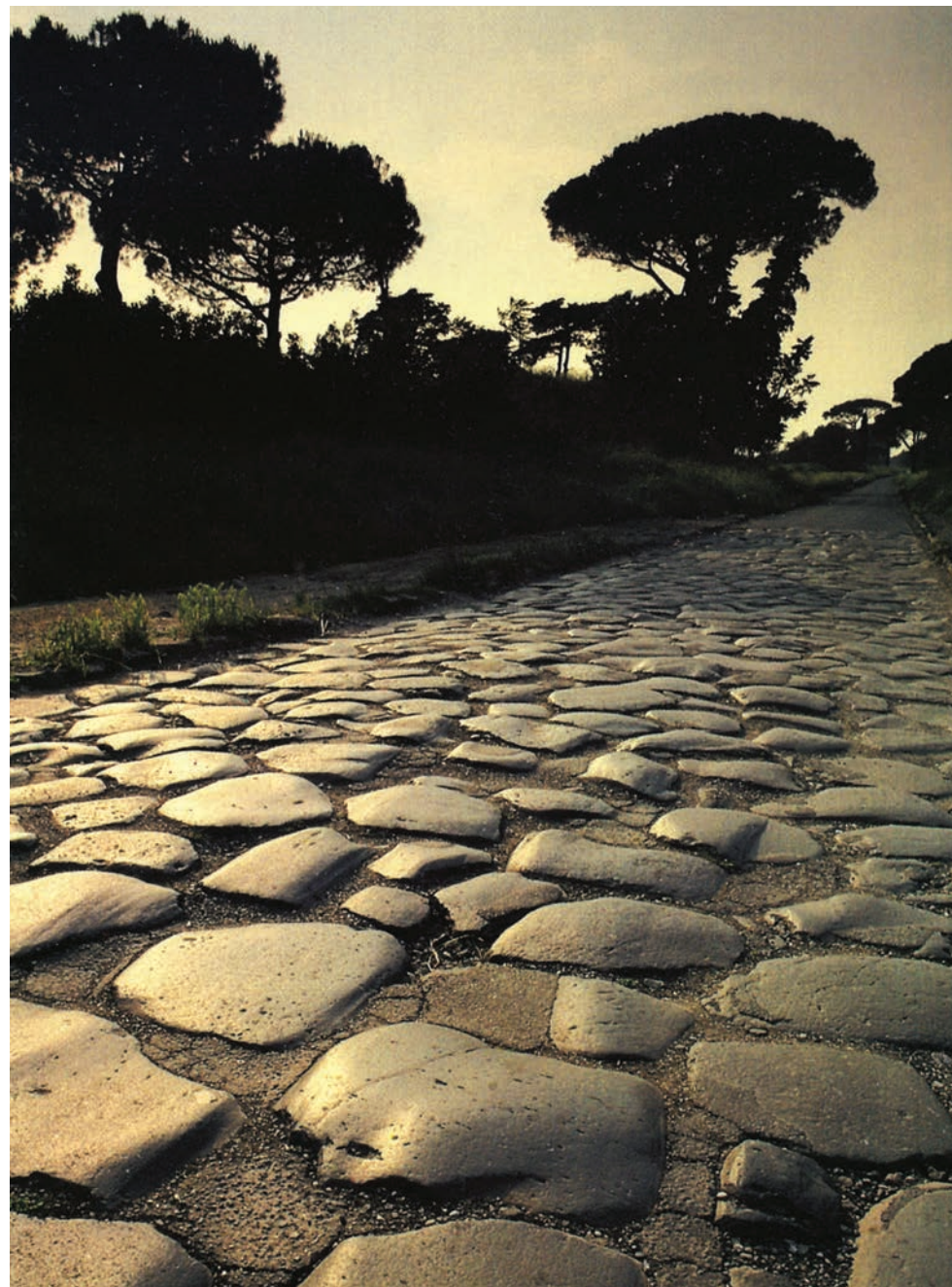

FRA ROMER TIL RIDDER

PROLOG	6	ARVEN ETTER ERMANARIK	87
ROMERRIKET	9	KART VIII (EUROPA 507)	89
KART I GERMANSKE STAMMER (ÅR 300)	13	ØSTGOTER OG FRANKER – NYE HERRER ...	91
FARGEANVISNINGER ALLE KART	18	KART IX (EUROPA 526)	97
KART II (EUROPA 337)	19	VANDALSTYRET	98
GOTERNE	21	ØSTROMERNE SLÅR TILBAKE	101
KART III (EUROPA 395)	25	KART X (EUROPA 554)	105
HUNNERNE	31	LANGOBARDENE	111
GOTERKRIGEN (377 – 382)	37	KART XI (EUROPA 585)	113
ALARIK – VESTGOTERNE INNTAR ROMA	39	CIVIDALE	116
KART IV (EUROPA 410)	45	«MEROVINGER – SAGNET»	119
VANDALENE	49	KART XII (EUROPA 613)	121
DE SOM FULGTE VANDALENE	53	VESTGOTERRIKET	123
KART V (EUROPA 430)	59	KART XIII (EUROPA 650)	125
PÅ DE BRITISKE ØYER	60	ETTERSPILL:	
BURGUND – ET FOLKEVANDRINGSRIKE	63	SLAVER, ARABER OG CHARLEMAGNE	127
«GUDS SVØPE» OG		KART XIV (EUROPA 732)	131
DE KATALUNISKE MARKER	67	KART XV VERDUN (ÅR 843)	133
KART VI (EUROPA 453)	73	HISTORISKE NAVN	134
PÅ ATTILAS GRUNN – GEPIDER OG AVARER	79	VIKTIGE ÅR OG HENDELSER	140
ODOVAKER – VESTROMERRIKETS FALL	83	FOLK OG FOLKEVANDRINGSSENTRA	142
KART VII (EUROPA 488)	85	EPILOG	143

Bidro til vandring?
Den to tusen år gamle ROMERVEIEN,
her nydelig presentert av den italienske
fotografen Giancarlo Gasponi.

ROMERRIKET

I år 180 etter Kristus var det på sitt mektigste, der det strakte seg fra Nordsjøen til Midtøsten. Alle veier rundt om i det langstrakte riket førte til hovedstaden, ROMA.

Landet rundt Roma, det var Italia, eller Apenninerhalvøya, som «støvelen» har hett siden de gamle ETRUSKERE.

Romerrikets storhet og fall står sentralt når beretningen om folkevandringene skal fortelles.

Historien om hvordan romerne, som hadde hersket her siden den spede begynnelse med ROMULUS og REMUS 750 år før Kristus, tusen år senere holdt på å miste hovedstaden, og dermed sentrum av riket, til BARBARENE.

Romernes rike var antikkens suverent største og mektigste.

Historien om Roma og Romerrikets framvekst, utvidelse og kulturelle oppblomstring er blitt rikelig beskrevet helt siden Kristi fødsel, og beretningene om Romas mystikk og skjønnhet er utallige.

I denne beretningen, om årene 300 til 800 etter Kristus, skal vi til avløsningen av romermakt, til det store sceneskiftet.

Barbar.....

Ordet er forresten gresk, og betyr «de utenfor et sivilisert rike».

Eller «utlendinger som babler».

Barbarene var for romerne de folk som bodde utenfor Romerrikets grenser, stort sett i nord og øst. I syd var det bare sand, og i vest, hav. Idag diskuteres det hvem som egentlig var barbarer, de utenfor – germanere, slavere og østens folk – eller romerne selv. Begge parter kunne være grufulle i sin framferd for å vinne land. Land var rikdom, og betød fruktbar åkerjord og avlinger til innhøsting. For her var nok å høste, og det som kunne høstes, kunne byttes – mot våpen, utstyr og, ikke minst gull, som var det gjeveste på denne tid. Men også føde var selvsagt viktig for en stadig voksende befolkning, helt prisgitt naturkreftene. Hvis innhøstingen slo feil noen år på rad, kunne dette være nok til at folk la ut på vandring

---

Romas innbyggere var langt unna de ytre farer ved imperiets grense. Spenningsbehovet ble dekket gjennom underholdning i CIRCUS MAXIMUS. «Gi folket brød og sirkus», var oppskriften, dengang som nå. Hesteveddøløp av Birney Lettick i desemberutgaven av National Geographic, 1962.

– og leting etter nye beitemarker.

Rundt år 300 etter Kristus begynte de første kjente, invaderende folkevandringer å finne sted i Europa. Målet for mange av de vandrende var «verdens sentrum», det mektige Roma, også kalt «den evige stad».

I flere århundrer, helt siden 300 - tallet f. Kr., hadde germanske stammer, som KIMBRERE fra Jylland og TEUTONERE fra Nord -Tyskland, rømt fra naturkatastrofene rundt Nordsjøen og Østersjøen. Og forflyttet seg sydoover. De kom til å presse mer og mer på Romerrikets nord- og østgrense.

GOTERNE

Det er likevel ett folkeslag som bør vektlegges, et folk fra langt nord i Europa, som fikk stor betydning for hvordan det skulle gå med Roma og Italia.

Og det er GOTERNE.

Gøteborg, øya Gotland, GØTALAND.

Det var her i Skandinavia og Sverige de kom fra, goterne. I følge enkelte historikere strakte deres rike seg opprinnelig til langt inn på Østlandet i Norge.

Men så kom de store naturkatastrofene midtveis i bronsealderen og sendte dette hardhause folket sydover, over Østersjøen, inn i Polen og ned til DACIA, provinsen som romerne hadde dristet seg til å anlegge nord for Donau. Goterhøvdingen BERIG skal ha startet det hele med strandhogg og grunnlegging av riket GOTISCANDZA rundt munningen av WIZLA (Vistula i Polen), så tidlig som i 1490 f. Kr.

Den gotiske historieskriver JORDANES presenterte denne påstanden i sitt verk «GETICA» på 500 - tallet e. Kr.

Her fortelles goternes 2030 år lange historie fra Berig og det gamle testamentes tid, via splittelsen i to goterdynastier – AMALI og BALTHI, til kampen for Italia i Jordanes' siste dager.

«Getica» var imidlertid basert på romeren CASSIODORUS' tidligere, men ødelagte samlinger av gotisk historie og sagn. Cassiodorus hadde igjen mye av kunnskapen sin fra den greske kartografen PTOLEMAIOS, som berettet om de ville folk og kyster i nordens THULE på 150 - tallet.

Steppelandet SKYTIA ble etterhvert erobret av goterne, Svartehavskysten nådd (233), og i år 268 e. Kr. hadde de strømmet på – inn i Dacia (dagens Romania) – i så store mengder at romerne så seg nødt til å oppgi provinsen.

Dessuten hadde romerne erobret dacernes land på en så grusom måte 150 år tidligere (på keiser TRAJAN's tid i 106 e. Kr.), at ingenting var blitt spart, hverken menneskeliv eller bygninger.

Dacia var lagt øde, romere blitt forflyttet dit, og idag snakkes det fremdeles et latinsk språk der, rumensk.

Da romerne mistet Dacia til goterne (274), omdøpte keiseren et annet landområde syd for Donau til samme navn. Slik skulle Roma tro at provinsen fremdeles var på deres hender.

Barbarer på vandring.
Vestgoterne faller inn i
Spania (415).

VANDALENE

Det spanske området Catalonia (med Barcelona) har idag eget språk (katalansk), og navn etter vestgoternes GOTALANIA. Der fortrengte vestgoterne VANDALENE, som har gitt navn til Andalucia (VANDALUSIA) i syd.

Disse rå vandalene var ikke like snille med kulturbyer som det vestgoterne var.

De er opphavet til ordet vandal eller vandalisme, som brukes selv i våre dager om dem som ødelegger noe verdifullt – nærmest for ødeleggelsens skyld.

Vandalene kom fra de svarte skogene i nordøst (Polen idag), og som goterne var de blitt splittet i to klaner, ASDINGER (fra dagens Østerrike) og SILINGER (fra Silesia / Schlesien). RAPTUS & RAUS (200 - tallet) var deres stamfedre.

Etter flere år som Stilicho's foederati i provinsen RAETIA (dagens Sveits), og sammen med andre germanske folkeslag, var vandalene blant de 300.000, som klarte å krysse en isfrosset Rhinen nyttårsnatten år 406. Det må ha vært et selsomt skue for innbyggerne av grensebyen

Mainz, den vinteren.

Canadieren WALTER GOFFART – utvilsomt den historiker i nyere tid med størst innsikt i folkevandringstiden – mener Rhin - kryssingen må ha foregått et år tidligere. Det er dokumentert at ankomsten til Spania over Pyrenéene skjedde høsten 409, og at ferden gjennom Gallia hadde tatt tre og et halvt år. Derfor 31.desember 405.

Uansett, den store Rhin - kryssing regnes som et klimaks i historien om de europeiske folkevandringene.

Asdinger og Silinger ble ansett som to helt forskjellige folk, deres opprinnelse var den samme, men de hadde oppholdt seg på forskjellig germansk jord i århundrer.

Nå skulle de forenes i felles innsats, sammen med Alaner fra Valakia, suebi, suavi eller SVEBERE (fra Schwaben), quadi (fra Slovakia), markomanner (fra Bayern), thüringer og andre under fellesbetegnelsen alemanner (en konføderasjon av «alle germanske menn»), og frankere (de «frie menn») fra det sentrale Tyskland.

De hadde riktignok hunnerne i ryggen, men det var det fruktbare land i syd og vest de var ute etter – vandaler, burgundere og gotere (alle med opprinnelse i Skandinavia).

Disse barbarene, eller germanerne, hadde etterhvert fått mange slektninger blant leiesoldatene. Som fortalte om alle skattene – ikke minst vinen og fruktene som fantes i det riket de selv var med å forsvare. Barbarene ville også underholdes av de rike romere.

De sterkeste blant dem var frankerne.

Etter et veldig sammenstøt med disse, ble vandalene og deres redningsmenn og allierte, Alanene, «tvunget» til en årelang plyndringsferd sydover gjennom dagens FRANKRIKE.

Vandalhøvdingen GODEGISEL førte an, til han fallt. Så ble ledelsen overtatt av RESPENDIAL og dennes alaner.

Frankerne var oppnevnt som foederati av romerne. Stilicho tålte dårlig at hans asdinger i Raetia hadde stukket fra grensevakt og nå skulle

sette over Rhinen. Så han engasjerte frankerne. Forøvrig mener historikere at dette kunne være et av Stilichos mange knep. Frankere og vandaler kunne likegodt drepe hverandre, og romerne få fred.

Men etter å ha mistet 20 000 mann mot frankerne, måtte Godegisel reddes av de alanske ryttere.

Så tok plyndringen av Gallia til.

I 409 nådde de Pyrenéene og veltet inn i den romerske provinsen HISPANIA.

VANDALENE

Etter flere år som Stilichos foederati i provinsen RAETIA (Sveits), var vandalene blant de 300 000 som klarte å krysse en isfrosset Rhinen nyttårsnatten 406.
Susanne Grenness Tronhus.

«GUDS SVØPE OG DE KATALUNISKE MARKER»

(HUNNERKONGEN ATILA)

Roma, som maktsentrum og verdensmetropol, levde i grunnen et århundre (fra 375) på overtid.

Flere av keiserne var unge og svake.

Kjerneområdet Italia holdt stand mot stadige angrep fra «de ville horder» (BAGAUDER og germanske stammer), takket være gode hærførere med bred nasjonal krigserfaring.

Hærførere som kom fra yttergrensene av riket og ofte selv var halvt barbar.

Bagaudene var uorganiserte bander av røvere og omstreifere, men også bønder som hadde mistet jord til romerske godseiere. De skulle gjøre livet surt for romere over hele Vestriket. Bagaudene var aldri organisert som en stat eller folk, og angrep og avkrevde skatter der det passet dem. Jo mer Vestromerriket smuldret opp, dess hyppigere angrep mot stadig færre romerske legionærer.

Birney Lettick framstilte Jordanes beretning om Attilas Gjestebud i desemberutgaven av National Geographic, 1962.

Som så mange generaler før ham, forsøkte Aëtius å knuse Bagaudene i både Alpene og Aquitaine.

Bagauder langs Hispanias landeveier skal til og med ha blitt vervet av svebernes Rechiarius i denne krigerkongens desperate jakt på land.

Historikere mener Bagaudene endte opp hos BASKERNE i Pyrenéene.

Da hunnerne virkelig truet, gikk som kjent den store hærfører Aëtius til det ekstreme skritt å alliere seg med dem. Aëtius ville med hunnernes hjelp erobre tilbake de tapte provinser i vest. Hunnerne hadde på denne tiden (430 - årene) ikke bare slått seg ned og blitt bofaste i det nåværende Ungarn og store områder rundt.

De hadde også fått en ny hersker ved navn ATILA! Romerne lekte med ilden. Kulturforskjellene var enorme, og det de ikke visste, var at Attila var en slu rev med hærskarer av andre østens folk i ryggen – SLAVER, AVARER, GEPIDER og BULGARER.

Som bare ventet på å bemektige seg rikdommene som fantes i det gamle Romerriket.

Hunnerkongen Attila blir beskrevet av datidens fortellere, Jordanes og Cassiodorus, som «en liten, kraftig og bredskuldret mongol med flat nese, små øyne og mørk gul hudfarge». En deltager i en østromersk sendeferd til den fryktede monarken har gitt oss en interessant skildring av hans hoff: «Sendebudene fra fjern og nær ble invitert til gjestebud / fest i Attilas «palass», – en stor tømmerhall. Der satt majesteten selv på en midtre høyde ved langveggen, og gjestene ble plassert etter rang og verdighet på begge sider eller midt imot ham.

Tre av Attilas mange sønner var også tilstede; den eldste holdt hele tiden blikket senket mot jorden av ærbødighet for sin far. Gjestebudet begynte med at en munnskjenk trådte inn og bød verten et beger vin. Attila tok imot drikken og drakk gjestene i tur og orden. Alle måtte reise seg mens kongen drakk. Da alle skåler var tømt, ble det båret inn lekke, overdådige retter på sølv - og gullfat.

Attila derimot spiste rått kjøtt fra en trefjel.

Hans drikkeskål var likedan – av tre, mens gjestene

skålte med gullbeger. Der var gledespiker, skalder som deklamerte dikt på flere språk, og misfostre av narrer og dverger som opptrådte. Fakler brant langs tømmerveggene. Under hele måltidet fortrakk ikke verten en mine eller smil, og han vekslet heller ingen blick med sine underdanige sønner. Alt i alt en trykkende stemning», berettet sendemannen.

Generalene og navnebrødrene Flavius Stilicho og Flavius Aëtius hadde begge barbarisk blod – henholdsvis halvt vandal og av skyterslavisk herkomst – og paranoiaen rundt deres lojalitet fikk til tider råde fritt ved det keiserlige hoff.

For Aëtius var selv en slu strateg, og hadde i 423 møtt opp med 60 000 hunnere for å støtte en romersk tronraner.

Keiser CONSTANTIUS' (Konstantin III's) enke Galla Placidia – hun som i 414 hadde ektet goteren Athaulf – klarte imidlertid å stoppe opprøret og grep selv makten. Hennes sønn VALENTINIAN III var for ung, og med Konstantinopels støtte ble Galla utropt til AUGUSTA (keiserinne).

Aëtius sendte hun ut i felten – det var stadig trefninger rundt om i riket, med frankere, vestgotere, svebere, og opprørske BONIFACIUS i syd.

Og Aëtius tjente sin «augusta» trofast. Galla skulle regjere på vegne av Valentinian til 433. Men med stigende hunnerfrykt og vandalenes planer om en knipetangsmanøver, lot Galla etterhvert Aëtius bestemme det meste.

I syd truet Geiserik med å stanse skipstrafikken til Italia, men heldigvis for Roma var hunnerne i nord holdt i sjakk gjennom Aëtius' vennskap. Utvilsomt var Aëtius mannen med den reelle makt da Vestromerriket i denne tid ble truet fra alle kanter.

Men for å sikre kornkammerets forsyninger, var Aëtius nødt til å forhandle med Geiserik. Tilbake ved hoffet la han en plan, et tilbud som skulle sikre Roma fred i både nord og syd. Aëtius ville splitte Geiseriks allianse med Vestgoterne.

Ikke bare Alarik, men også Vestgoternes Teodorik ble en nasjonalhelt på 400-tallet. Fabrizio Castello, ca år 1600.

Theoderik den store.

Østgoterne var blitt de nye herrer i Italia, og de blandet seg med, og skulle leve side om side med, romerne i mange hundre år. Herulene fikk reisepass, og ble tilkjent en egen stat i dagens Beograd.

Theoderik, med tilnavnet DEN STORE, ble raskt sivilisert og begynte oppbyggingen av Italia som stat. Han gjeninnførte romerske verdier som myntvesen, og igangsatte restaurering av det ødelagte Roma, som han med ærefrykt omtalte som «et eneste stort underverk».

Den kloke og vidsynte Theoderik inntok en ledende stilling i hele den germanske verden, og knyttet slektskapsforbindelser med de frankiske, vestgotiske og burgundiske dynastier. Hans kone AUDOFLEDA var søster av frankerkongen. Theoderiks egen søster, AMALFRIDA, giftet seg med vandalkongen THRASAMUND. Den ene datteren, THEODEGOTA, ble giftet bort til vestgoternes Alarik II, mens den andre, OSTROGOTHA, gikk til en burgundisk kongssønn.

Niesen, AMALABERGA, ektet Thüringens HERMANAFRID.

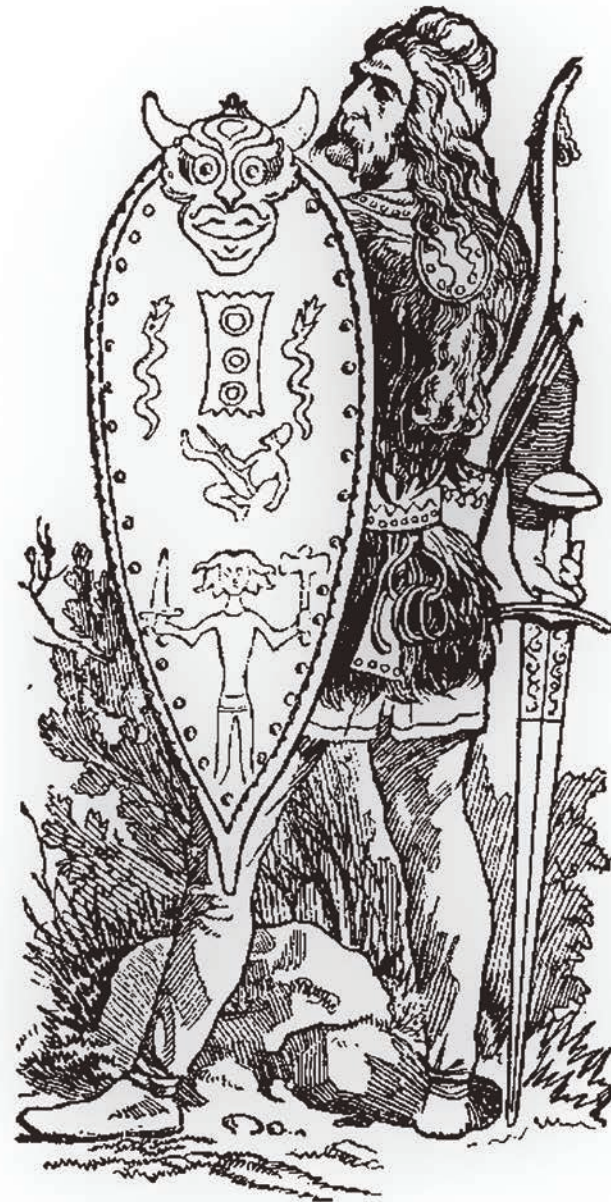
På sitt mektigste, fra 511, kontrollerte Theoderik regelrett også vestgoterriket. I norrøn mytologi er han DIDRIK AV BERN.

Men da han døde i 526, ble det vanskelig å holde romere og østgotere forent i ett og samme rike. Her har historien gjentatt seg en rekke ganger.

Det var frankerkongen KLODVIG som skulle bli den nye sterke fyrste i Vest - Europa. Han var SALISK (kystboende) franker, og hadde i tur og orden bekjempet og fortrent: de RIPUARISKE (elveboende) frankerne (481), «den siste romerske galler» Syagrius (486), alemannerne (496) og sist, men ikke minst, vestgoterne i slaget ved VOUILLÉ i Aquitaine i 507. Thüringen og Burgund falt senere, i henholdsvis 531 og 534.

Frankernes styre var forhatt, og alemannerne la seg under østgotisk beskyttelse, etter å ha blitt knust av Klodvig ved TOLBIAC i 496.

Klodvig bygget PARIS, og var forbilde for nasjonsbyggeren KARL DEN STORE.

Klodvig I.

Den sagnomsuste
Brynhilda hadde appetitt på
både menn og makt.

«MEROVINGER – SAGNET»

I ly av de mange dramatiske hendelser på og rundt apenninerhalvøya, var det i nordvest at et hardhaust folkeslag gjennom innbyrdes strid og lang krigserfaring, hadde bygget seg opp til å bli en europeisk maktfaktor.

Den mektigste av deres førere, Klodvig, hadde som kjent samlet sine frankere og rullet innover det nordlige Gallia i 486. Ti år senere hadde han, under påvirkning av sin dronning, latt seg kristne.

Men etter Klodvigs død i 511 raknet også hans unge frankiske MEROVINGER - dynasti.

Det skulle bli delt mellom fire sønnesønner (KILPERIK, KARIBERT, SIGEBERT og GUNTRAM), og etterhvert (567) tre frankiske kongedømmer: NEUSTRIA i nord og vest, AUSTRASIA i øst og BURGUND i sør.

Den ambisiøse Klodvigs død ga dessverre startskuddet til mer enn hundre år med blodhevn, grufull list og maktkamp, hvor ingen så ut til å bli spart. Den sagnomsuste historien om dronningene

og rivalinnene BRYNHILDA (Austrasia) og FREDEGUNDA (Neustria), og deres kamp om posisjoner, er så innholdsrik at den krever en egen bok. Det er akkurat dette historikeren GREGOR AVTOURS har sørget for med sin HISTORIA FRANCOFORUM.

Fredegunda og Brynhilda var begge kvinner med stor appetitt på både menn og makt.

Kort fortalt startet det hele med at kongen av Neustrias elskerinne, Fredegunda, myrdet Brynhildas søster, dronning GALSWINTHA (Neustria), for selv å bli dronning.

Dronning Brynhilda svor en hevn som skulle bestå i femti år og involvere flere generasjoner med konger og adelsmenn.

Galswintha av Neustria (nyriket) og søsteren Brynhilda av Austrasia (østriket) var begge bortgiftede, vestgotiske prinsesser og døtre av den vestgotiske kuppemaker fra 554, kong Athanagild.

Brynhilda av Austrasia ble en av de mektigste og mest omstridte kvinner i den merovingiske kongeslekten. Hun styrte ikke bare sitt eget rike, men også Burgund, som regent for sin sønn, sine to sønnesønner og tilmed en sønnesønns sønn. I året 613 måtte Brynhilda gi tapt for sin erkefiende KLOTAR 2 av Neustria. Hun måtte svare for mordet på 10 fyrster, deriblant sin mann og sine sønner og barnebarn, og gjennomgå den grusomste tortur og død. Spent mellom fire hester ble den onde, gamle damen tilslutt slitt ihjel.

GREGOR AV TOURS

Som adelig var Gregor(ius) tilknyttet de merovingiske hoff og skrev en svært detaljert krønike, FRANKERNES HISTORIE. 10 bøker om epoken fra bibelsk tid til sin egen død i 594. Ved siden av Paulus Diaconus, Jordanes, britenes BEDE og sakseren WIDUKIND, var Gregor en helt sentral bidragsyter til kunnskapen om de nye nasjoner og folk, i Europas tidligste middelalder.

Brynhilda måtte svare for mordet på 10 fyrster, og gjennomgå den grusomste tortur og død (613).

Fra en familie av senatorer og biskoper var Gregor en samfunnsengasjert mann, som med dyp medfølelse beskrev de lidelser frankerne fikk oppleve – i en tid full av krig og innbyrdes strid. Han hadde et kritisk blikk til den nye frankiske folkesjel med kongers urett og fyll og fråtseri blant geistlige. Her skal nevnes at Gregor også kunne være partisk.

Selvom han hadde personlige relasjoner med alle de fire dynastiernes regenter – SOISSONS var det fjerde – fikk enkelte gjennomgå hardere enn andre. Basert i Austrasia, røk Gregor uklar med Kilperik av Neustria, og både Kilperik og dronning Fredegunda ble ufordelaktig omtalt.

Fredegundas styre presenteres som ekstra grufullt. Hun skal ha forsøkt å myrde sin egen datter RIGUNDIS. Sistnevnte var stadig i opposisjon til dronningen etter å ha vært i Toledo, der hun mislyktes i giftemål med prins Reccared.

Merovingerne har betegnelsen etter MEROVECH, Klodvigs far og frankernes fører på De Kataluniske Marker.

Fredegunda var også grusom. Her forsøker hun å myrde datteren Rigundis.